

17/07/2024

ט"ד אסף דוק 077-5006206

ת. 052-6885006

עבירת גניבה במשפט הפלילי

עבירת הגניבה מהווה את ליבתן של עבירות הפגיעה בזכויות הקניין. עבירת הגניבה מוגדרת כנטילת נכס בלא הסכמה, שלא על בסיס טענת זיקה קניינית לנכס, ובמטרה לשלול את הנכס שלילת קבע מן המחזיק החוקי. הנכס הנגנב עשוי להיות כל נכס, בין שהוא מוחשי ובין שהוא ערטילאי, לרבות גניבת זכויות, שירותים או נכסים וירטואליים. העונש הקבוע לצד עבירת הגניבה הינו 10-3 שנות מאסר. עו"ד אסף דוק מסביר במאמר הבא על יסודות עבירת הגניבה ומרכיביה.

עבירת הגניבה במשפט הפלילי

חשוב לדעת כי על פי החוק זכותו של כל אדם להחזיק בקניינו, ואילו עבירת גניבה פוגעת במישרין בזכות זו. יחד עם זאת, עבירות גניבה הן למרבה הצער תופעה כה שכיחה בחברה הישראלית, עד שמלבד גניבות בקנה מידה שערורייתי על מרביתן לא שומעים בחדשות. הגניבות עצמן עשויות להיות של רכוש מוחשי או ערטילאי, כדוגמת כספים, חשבונות בנק, שירותים, רכבים, רכוש, חפצי ערך, מידע חסוי וכלי נשק.

הגדרת עבירת גניבה

בהתאם להגדרה המצויה בסעיף 383 בחוק העונשין, עבירת גניבה הינה מצב בו אדם נוטל ולוקח דבר ערך שאפשר לגונבו. כלומר, מוציא דבר מחזקת בעליו ללא ידיעתו או הסכמתו וכמעשה מרמה, מבלי שנתבעה זכותו בתום לב עבור הדבר שנטל ונשא, ומתוך כוונה לשלול את דבר הגניבה באופן קבוע מבעליו. יש לציין כי על פי חוק עבירת גניבה מתייחסת למושא מוחשי או לא מוחשי, כל עוד הוא נחשב לבעל ערך נכסי וכלכלי מצד בעליו.

עבירת הגניבה מוגדרת בחוק העונשין בזאת הלשון:

383. גניבה מהי -

(א) אדם גונב דבר אם הוא -

- (1) נוטל ונושא דבר הניתן להיגנב, בלי הסכמת הבעל, במרמה ובלי תביעת זכות בתום לב, כשהוא מתכוון בשעת הנטילה לשלול את הדבר מבעלו שלילת קבע;
- (2) בהיותו מחזיק כדין דבר הניתן להיגנב, בפקדון או בבעלות חלקית, הוא שולח יד בו במרמה לשימוש שלו או של אחר שאינו בעל הדבר.

(ב) לענין גניבה לפי סעיף קטן (א) אין נפקא מינה שהנוטל או השולח יד הוא חבר דירקטוריון או נושא משרה בתאגיד שהדבר שייך לו, ובלבד ששאר הנסיבות מצטרפות כדי גניבה.

(ג) לענין גניבה -

(1) "נטילה" - לרבות השגת החזקה -

(א) בתחבולה;

(ב) בהפחדה;

(ג) בטעות הבעל ובידיעת הנוטל שההחזקה הושגה כך;

(ד) במציאה, אם בזמן המציאה מניח המוצא שאפשר באמצעים סבירים לגלות את הבעל;

17/07/2024

077-5006206

052-6885006

- (2) "נשיאה" - לרבות הסרת דבר ממקומו, ובדבר המחובר - הסרתו לאחר ניתוקו הגמור;
- (3) "בעלות" - לרבות בעלות חלקית, החזקה, זכות החזקה או שליטה;
- (4) "דבר הניתן להיגנב" - דבר בעל ערך שהוא נכסו של אדם, ובמחובר למקרקעין - לאחר ניתוקו מהם.

384. דין הגונב - הגונב, דינו - מאסר שלוש שנים, והוא אם לא נקבע לגניבה עונש אחר מחמת נסיבותיה או מחמת טיבו של הדבר שנגנב.

384. גניבה בנסיבות מיוחדות -

(א) הגונב דבר כמפורט להלן, דינו - מאסר ארבע שנים:

- (1) דבר המשמש חלק מקווי תשתיות, מיתקני תשתיות או חיבור אליהם, או דבר שמטרתו הבטחת בטיחות הציבור;
- (2) דבר המשמש כלי עבודה או אמצעי להפקת פרנסתו של אדם, ובכלל זה כלים חקלאיים, תוצרת חקלאית, בקר או מקנה, ובלבד שערכו של הדבר הנגנב עולה על 1,000 שקלים חדשים;
- (3) דבר בעל ערך תרבותי, מדעי, היסטורי, דתי או אומנותי.

(ב) הגונב דבר שערכו עולה על 500,000 שקלים חדשים, דינו - מאסר שבע שנים.

390. **גניבה בידי עובד ציבור** - עובד הציבור הגונב דבר שהוא נכס המדינה או דבר שהגיע לידי מכוח עבודתו, וערכו עולה על אלף שקלים חדשים, דינו - מאסר עשר שנים.

391. **גניבה בידי עובד** - עובד הגונב דבר שהוא נכס מעבידו, או שהגיע לידי העובד בשביל מעבידו, וערכו עולה על אלף שקלים חדשים, דינו - מאסר שבע שנים.

חשיבות מימוש מעשה הגניבה

במקרה של עבירת גניבה קיימת חשיבות מרובה לפעולת נטילת הדבר או החפץ מבעליו. לדוגמא, אם גנב ברח מזירת הפשע מבלי שייטול את החפץ, הרי שלא ייחשב המעשה כעבירת גניבה אלא כעבירת רכוש אחרת כמו פריצה.

נטילת דבר ערך שלא בהסכמה ומתוך כוונה תחילה

נטילת דבר ערך שלא בהסכמת או ידיעת בעליו עשויה להתבצע כמעשה של מרמה, תחבולה, הטעיה, או באמצעות הפחדה. כמו כן, כאשר מבצע המעשה נמנע במכוון מלגלות על כך לבעלים, וכך נמנע מלהשיב לו את רכושו. מעבר לכך, בקביעת עבירת גניבה קיימת חשיבות לכוונת הנאשם לביצוע המעשה. לדוגמא, אדם שנטל והוציא מחזקת בעליו עט יקר ערך מתוך זחיחות הדעת, לא ייחשב כמבצע עבירת גניבה.

ענישה בגין עבירות גניבה

על פי סעיף 384 לחוק העונשין, העונש המקסימאלי עבור עבירות גניבה הינו 3 שנות מאסר. יחד עם זאת, קיימים מקרים בהם עבירות גניבה מבוצעות תחת נסיבות מחמירות, ובגין נעים העונשים בין 4 ל- 7, ואפילו עד 10 שנות מאסר. זאת בהתאם לנסיבות הגניבה, סכומה והיותה פוגעת בציבור.

עבירת גניבה בנסיבות מיוחדות - עד 4 שנות מאסר

17/07/2024

077-5006206

052-6885006

עבירות הגניבה בנסיבות מיוחדות נועדו למנוע, בדרך של העלאת רף הענישה, מקרים של גניבת נכסים יקרי-ערך וכן נכסים שגניבתם גוררת פגיעה בבטיחות הציבור ושלומו. דרישת היסוד העובדתי בעבירות הגניבה בנסיבות מחמירות אינה כוללת דרישת רכיב של תוצאות (קרי - לא נדרשת התקיימות של נזק, אובדן הנכס או פגיעה בפרנסתו של אדם או פגיעה בשלומו של הציבור) אלא די בעצם נטילת הנכס כדי לקיים את הרכיב העובדתי. כמו כן, דרישת היסוד הנפשי בעבירות אלה היא מודעות להתנהגות ומודעות לנסיבות בתוספת של כוונה מיוחדת ביחס למטרת שלילת הנכס שלילת קבע מבעליו.

עבירת גניבה בנסיבות מחמירות תחת ענישה מרבית של 4 שנות מאסר כוללת בין היתר:

- גניבת ציוד ותוצרת חקלאית, מקנה ובקר.
- גניבת פריטים המיועדים עבור תשתיות, או המיועדים לבטיחות הציבור.
- גניבת נכסי אומנות, תרבות, דת או היסטוריה שהינם בעלי ערך ציבורי וחברתי.

עבירת גניבה בנסיבות מיוחדות - עד 7 שנות מאסר

עבירת גניבה בנסיבות מחמירות תחת ענישה מרבית של 7 שנות מאסר כוללת בין היתר:

- גניבת רכוש שערכו עולה על חצי מיליון ₪.
- גניבת עובד ממעביד בערך העולה על אלף ₪ - במקרה זה מנוצל לרעה האמון של המעסיק שאפשר לעובד נגישות, ונתן בידיו סמכויותיו שונות.
- גניבה מתאגיד על ידי מנהל, בעל מניות או נושא משרה בכירה - מדובר בבעלי תפקידים שמנצלים את מעמדם, כוחם וסמכותם אשר הוענקו להם לטובת רווחי החברה. לכן, עבירת גניבה מצידם מהווה פגיעה חברתית וכלכלית חמורה.
- גניבת מורשה - מי שמועל באמון שניתן לו בידי המרשה, וניצל לרעה את הסמכות שהואצלה עליו.

עבירת גניבה בנסיבות מחמירות - עד 10 שנות מאסר

עבירות גניבה בנסיבות מחמירות שהענישה המרבית עליהן היא 10 שנות מאסר, כוללות גניבה בידי עובד ציבור המפר את יחסי אמון בין עובד למעביד, אדם המנצל את סמכויותיו הציבוריות לרעה, ועובד ציבור הפוגע בנכסי ציבור.

תקיפה לשם גניבה

מעצם של שמה של עבירת תקיפה לשם גניבה ניתן להבין כי היא משתייכת בראש ובראשונה אל עבירות התקיפה. מדובר בעבירות המשתנות בחומרתן בהתאם לנסיבות המקרה ותוצאותיו, אך בבסיס כולן עומדת הגדרת התקיפה על פי סעיף 378 לחוק העונשין: "המכה אדם, נוגע בו, דוחפו או מפעיל על גופו כוח בדרך אחרת, במישרין או בעקיפין, בלא הסכמתו או בהסכמתו שהושגה בתרמית - הרי זו תקיפה: ולענין זה, הפעלת כוח - לרבות הפעלת חום, אור, חשמל, גז, ריח או כל דבר או חומר אחר, אם הפעילו אותם במידה שיש בה כדי לגרום נזק או אי נוחות". יש לציין כי המגע הישיר יכול להיות הפעלה של כוח גופני בכל עוצמה ומכל סוג, ואפילו נגיעה קלה, אך כאמור על מנת שייחשב לתקיפה עליו להתבצע ללא הסכמה מצד המותקף. כמו כן, לקביעת עצם ביצוע העבירה אין זה משנה אם המעשה הוביל הלכה למעשה לחוסר נוחות, כאב או נזק גופני. ישנם סוגים שונים של עבירות תקיפה המשתנים בחומרתם. הרמה הקלה ביותר מכונה תקיפת סתם כשהעונש המקסימאלי עליה עומד על עד **2 שנות מאסר בלבד**. מאידך, הקשה ביותר היא תקיפה הגורמת לחבלה חמורה בשעה שישנו יותר מתוקף אחד או כשהתוקף נושא עימו נשק קר או חם, ובמקרה זה עומד העונש המקסימאלי על עד **14 שנות מאסר**.

17/07/2024

077-5006206

052-6885006

עבירות שוד

שוד הנו גניבה הנעשית תוך שימוש באלימות והפחדה. עבירות השוד משלבות פגיעה בזכויות קניין יחד עם פגיעות בחיים, בגוף ובחירות של הנשדד, ומשכך הענישה בגינן גבוהה הרבה יותר מאשר בעבירות גניבה רגילות. עבירות השוד מתחלקות לשתיים, הראשונה היא עבירה כללית של שוד המתייחסת לביצועה של גניבה באופן אלים, והשנייה היא עבירה של שוד בנסיבות מחמירות המתייחסת לשוד מזוין, שוד בחבורה או פגיעה גופנית בנשדד. אדם אשר נמצא אשם בעבירות שוד עומד בפני סיכון עונשי של 14 עד 20 שנות מאסר בפועל. עו"ד אסף דוק מפרט אודות עבירות השוד השונות, מסביר את ההבדלים בין שוד לגניבה וכן כיצד מתמודדים עם אישומים בעבירות אלה.

גניבת חשמל, מים וגז

גניבת חשמל, מים וגז היא עבירה פלילית, שמנוסחת בסעיף 400 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 בזאת הלשון:

“מי שבמזיד או במרמה נוטל או צורך חשמל או מים או גז שאינו זכאי להם, או משתמש בהם או גורם להטייתם או לבזוזם, **דינו - מאסר שלוש שנים**.”

עבירת נטילת חשמל, מים וגז נמצאת תחת סימן ב' שבו מפורטות עבירות 'מעין גניבה', כגון הסתרת צוואה, גניבת מחצבים, שימוש בכלי שיט או טיס ללא רשות ועוד. אמנם עבירות רכוש טיפוסיות הן עבירות שבהן נוטלים חפץ, אולם החוק גם תופס גניבה של חשמל, מים וגז כדבר שניתן להיגנב. את הגניבה אפשר לבצע באמצעים שונים, כולל התחברות למונה של אדם אחר, שינוי המונה ועוד.

בהוכחת העבירה אין צורך להוכיח יסוד נפשי של כוונה, אלא רק את מודעות הגנב לביצוע הגניבה.

זמנת לחקירה בחשד לגניבה? אל תוותר על זכותך להיוועץ בעורך דין טרם החקירה

גם אם אתה אדם נורמטיבי, זה ששומר על החוק, לא מעשן, לא שותה, זה שנוהג עם שתי הידיים על ההגה ותמיד שם חגורה, עובד בעבודה מסודרת, בעל משרה מכובדת, לעיתים אפילו ידוע בציבור, משתדל לכבד את הזולת ולא לעבור על החוק - פתאום, ביום בהיר אחד וללא הכנה מוקדמת אתה יכול למצוא את עצמך בנקל תחת חקירה משטרתית בגין חשד בלבד למעשה שביצעת לכאורה, ומכאן העלילה יכולה רק להסתבך אם לא תשמור על כלל היסוד האחד - התייעצות עם עורך דין פלילי טרם החקירה. לכן, כדאי להתכונן לחקירה ברצינות רבה, אף אם אתה בטוח בצדקתך. חשוב לקבל ייעוץ לפני חקירה מטעם עורך דין פלילי מנוסה ללא קשר למסגרת שבה היא נערכת. החקירה היא השלב הראשון בהליך, בין אם הוא הליך פלילי, אזרחי, צבאי ו/או משמעתי. לפעמים האמת היא פתלתלה ומעורבות האדם אינה כפי שהוא סבור מראש. החוקרים ינסו למשוך אותו במילים, לשכנע אותו על מעורבותו ולאסוף עדויות וראיות.

יש לדעת כיצד להיערך לחקירה בתבונה, הן מבחינת מידע וזכויות אזרחיות וכלה בטקטיקות של חקירה וכיצד להתגונן בפניהם. הניסיון מוכיח כי אדם שקיבל ייעוץ מקצועי עוד לפני החקירה, לא איבד את שלוותו, יכול היה לענות על השאלות בקור רוח ופעמים רבות הדבר היטה את הכף לטובתו. גם אם מדובר בנחקר שבוודאות אשם, הרי החקירה משמעותית מאוד להמשך ההליך שיבוא לאחר מכן, וכל דבר שייאמר בחקירה עלול להשפיע על עתידו.

זכור, כל אמירה, תגובה או הודאה בזמן החקירה - גורליים להמשך ההליך הפלילי נגדך. משכך, כל מה שתאמר בחקירתך עשוי לשמש נגדך בבית המשפט, ומה שהיית אמור לציין במהלך החקירה ולא ציינת - לא תוכל לטעון במועד מאוחר יותר, שכן ידובר

17/07/2024

ט"ד אסף דוק 077-5006206

ת. 052-6885006

בגרסה כבושה שמשקלה הראייתי נמוך למדי לדעת בתי המשפט.

נוכח חשיבותה הרבה של החקירה ונוכח ההשלכות מרחיקות הלכת שעשויות להיות לה על המשך ניהול ההליך נגדך, חשוב שתיוועץ עם עורך דין פלילי מנוסה טרם החקירה. דע - כי התייעצות משפטית עוד בטרם הגעתך לחקירה עדיפה על פני יעוץ בדיעבד ותיקון טעויות שנעשו במהלך החקירה.

חשיבות איכות הייצוג המשפטי בהתמודדות עם כתב אישום בגין גניבה

כתב אישום פלילי מוגש לבית המשפט השלום במחוז הרלוונטי בו התרחש האירוע ומייחס לנאשם ביצוע עבירה פלילית של גניבה בהתאם לנסיבות המקרה.

בכל מקרה ובו אתה חשוד או מואשם בעבירת גניבה, עליך להיעזר בעורך דין פלילי מנוסה שיידע כיצד לנווט בין האפשרויות השונות שהחוק מאפשר לו ויפעל ככל האפשר לביטול ההליך הפלילי נגדך או לכל הפחות יחתור לסימום במינימום נזק עבורך. ככל שתקדים לפנות לייצוג משפטי מקצועי כך יגדל הסיכוי לבטל את כתב האישום, להוביל לתיקון כתב האישום, לקדם אפשרות של זיכוי מעבירת גניבה או להשיג עסקת טיעון מקלה.

הדין הפלילי סבוך, מורכב ומאפשר טווח פעולה רחב. כמעט כל אחד מהשלבים בהליך הפלילי יכול להוות שלב יציאה ממנו ולהיפך, מניעת יציאה ממנו. היוועצות בעורך דין הינה קריטית לאורך כל שלביו של ההליך הפלילי המתנהל נגדך. עורך הדין שייצג את האינטרסים שלך יוכל עוד משלביו הראשונים של ההליך לסכל את האפשרות שתואשם או תורשע בהאשמות שווא וכן במקרים מסוימים אף להביא לביטול ההליך הפלילי שנפתח נגדך. בכל מקרה של חשד בביצוע או מעורבות בעבירה פלילית, הצורך ביעוץ משפטי מקצועי הוא הכרחי. עורך הדין יוכל להקטין את כובד הראיות נגדך ולהביא לתוצאות המיטביות בתיק בכך שסייע לך לגבש גרסה עקבית שעשויה להיות ההבדל בין הרשעה לזיכוי.

צוות עורכי הדין שלנו, ביניהם גם יוצאי הפרקליטות השונות ורשויות האכיפה, פועל במקצועיות ומסירות על מנת ולהגן על זכויותיך. המשרד מונה צוות אנשים מוכשר וייחודי המתורגל בחשיבה "מחוץ לקופסה" למציאת פתרונות מקוריים ופועל תמיד למען לקוחותיו ללא מורא ובנאמנות, תוך לחימה עיקשת, רציפה ובלתי מתפשרת במנגנונים השונים עד לכיבוש היעד לשביעות רצון המטופל. במידה וזומנת לחקירת משטרה או הוגש נגדך כתב אישום בעבירת גניבה, פנה ללא דיחוי להתייעצות עימנו בטלפון **052-6885006** או השאר פרטים ונשמח לסייע ולהציע לך מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדך. סודיות מלאה מובטחת.